

TANIDIĞIM TUNCA KORTANTAMER TUNCA KORTANTAMER I RECOGNIZED

Mine MENGİ

Tunca Kortantamer'in portresini çizmek, yetiştiği çevreden, ortamdan başlayıp gördüğü eğitime, onu yapan kişilik özelliklerine O'nu anlatmak kolay bir iş değil...

Kendi uzmanlık alanındaki akademik dünyanın merkezinde etkin olmuş; hem ülkesinde hem de yurt dışında ilişki ağını kurmuş; kendisini kuşatan olumsuz koşullara, yıpratıcılığa karşın, yaratıcı, eleştirel bilimi ortaya koyabilmiş; kalıcı işler yapıp eser bırakmış bir bilim ve kültür adamı Tunca Kortantamer... Divan Edebiyatına olan ilgisinin, sevgisinin yanı sıra tarih, felsefe, psikoloji vb. alanlarda da okuyup araştıran, disiplinler arası çalışmayı bilen bir akademisyen... Milli değerlerle, evrensel olanları biri birinden ayırıp birleştirebilen bir Cumhuriyet aydını Tunca Kortantamer...

Serhat şehri Edirne'den akıp giden üç nehir: Arda, Meriç, Tunca... Arda nehirlerin en büyüğü, en gür akanı, sonra Meriç, Tunca ise Edirne'den geçip Bulgaristan topraklarında Karadeniz'e kavuşan bu üç nehrin en küçüğü, yatağı en dar olanı...

Tunca Kortantamer,1940'lı yılların çocuğudur. II. Dünya Savaşı'nın yoklularını, yoksulluklarını yaşayan bir Türkiye'nin, bir Türk ailesinin çocuğudur. Savaş yıllarının o güç koşulları içinde baba Mehmet Kortantamer ile anne Saffet Kortantamer doğdukları Rumeli topraklarından, sınır şehri Edirne'den ayrılıp Anadolu'ya gelmişlerdir. Anadolu'ya geldikten sonra doğan ikisi erkek biri kız çocuklarına da geride bıraktıkları topraklarının üç nehrinin, Tunca, Meriç ve Arda Nehirlerinin adlarını vermişlerdir. Ama nehirlerin büyüklük sıralarına uymaksızın büyük erkek çocuklarının adını Tunca, kız olan ortancanını Meriç ve en küçüğün adını da Arda koyarak...

Ben ve ailem, büyük amcam, çocukları, gelinleri, torunları ve çoğu baba tarafımdan başka Edirneli hısım akraba, hep birlikte Ankara'nın doğusundaki mütevazı bir mahallede, Üreğil'de oturuyorduk. Önce amcam Edirne'den gelip iş gücü sahibi olmuş; yer yurt edinmişti burada. Sonra da babam. Çocukluklarında savaş görmüş, Bulgar Harbi'ni yaşamış olan bu insanlar, Cumhuriyet'in ilanından sonra sınır şehri Edirne'den ayrılıp başkent Ankara'ya gelmişlerdi. Belli ki Ankara'da yerleşmeyi gelecekleri açısından daha güvenli bulmuşlardı. Ankara'da yerleştikten sonra da yıllarca burada oturup iş gücü sahibi olacak; çocuklarını büyüteceklerdi bu şehirde. Ben Ankara'da doğup Ankara'da büyüdüm.

Günün birinde Kortantamerler de üç çocukları ile birlikte Üreğil'e gelip yerleştiler. Ankara'ya Çankırı'dan gelmişlerdi; ama Çankırı Edirne'den sonra Anadolu'daki ilk durakları mıydı bilemiyorum! Baba Mehmet Kortantamer demiryolcuymuş. Ömrü trenlerde geçti. Amcamın eşi Saadet Hanım ile Mehmet Kortantamer'in eşi Saffet Hanım-bizim dünya tatlısı Saffet Ablamız-kardeştiler. Onların gelişleri ile Üreğil'deki akraba sayımız daha da artmıştı. Mutluyduk.

Çocukluğumun ve gençliğimin mutlu yıllarının bir kısmını geçirdiğim Ankara'nın Üreğil'inde büyük küçük, yaşlı genç çoğu zaman birlikte oturup kalkardık. Bayramlarda büyüklerin ellerini öpüp bayram parası almak için bütün çocuklar sıraya girer; hemen her bayram amcamın evinde kurulan bayram sofrasına hep birlikte otururduk. Kalabalık gürültü, bir şamatadır giderdi; ama hepimiz mutluyduk. Tek katlı, bahçeli evlerimiz vardı. O zamanlar henüz apartman dairesinde oturma modası çıkmamıştı. Evlerimiz, bahçelerimiz var olmasına vardı ama yine de amcamların meyve bahçesinde bir araya gelmeyi yeğledik. Çünkü orada, kocaman meyve bahçesinde olmadık yaramazlıkları yapar, ağaçlara tırmanır, dalları kırar, düşer kalkar, kedilerin kuyruklarını çeker, evin önünden akan kurbağalı derenin kurbağalarını taşlardık. Kavga edip dövüştüğümüz de olurdu elbette. Ama Tunca en haşarılarımızdan değildi. O, daha o zamanlar bir köşeye çekilip eline geçirdiğini okumayı ya da düşünmeyi tercih ederdi.

Tunca benden birkaç yaş büyüktü, gene de ben ilkokula küçük başlamış olduğum için O Ankara Atatürk Lisesi'ni ben de Kız Lisesi'ni aynı yıl bitirdik. O yılın sonbaharında ikimiz de Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü kazandık. Okula birlikte gidip geldiğimiz olurdu. Ama özellikle sınavlara benim tuttuğum ders notlarından çalışarak birlikte hazırlanırdık. Tunca derste not tutmasını pek sevmez, dersi dinlemeyi not tutmaya tercih ederdi. Derslerden sıkılıp Kızılay'a-Ankara'nın ünlü Kızılay'ına- seyrana gittiği de olurdu. Giderken de "N'olur Mine Teyze şu benim kitapları bizim eve bırakıver" diyerek elime elindekilerini tutuştururirdi.. Dördüncü yılın sonunda üniversite öğrenciliği de bitti. Mezun olduk. Şimdi ne yapacaktık! Ben Milli Kütüphane'de kütüphaneci olarak çalışmaya başladım. Tunca o arada ne yapmıştı, ne işle uğraşmıştı acaba? Bilemiyorum...

Bin dokuz yüz altmışlı yılların ikinci yarısında Milli Eğitim Bakanlığı adına Eski Türk Edebiyatı dalında doktora yapmak üzere Tunca Almanya'ya gitti. Ben de İngiltere'ye. O ise her zamanki gibi zoru, daha zor olanını seçmişti. Çünkü biraz İngilizce bilgimiz vardı. Ben İngiltere'yi seçip İngiltere'ye gittim. Tunca ise sıfırdan başlayıp yeni bir dil öğrenmek istedi. Almanya'ya gitmeyi tercih etti. Almanya'dan doktorasını tamamlayıp dönmesi de bu nedenle bana göre daha geç oldu. Benim Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde önce asistan sonra doçent olarak görev yaptığım yıllar, Tunca önce Konya'da sonra da İzmir'de bulundu... Konya'daki hocalığı ve oradan İzmir'e Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne geçişi...Orada geçirdiği yıllar, yaptığı akademik kariyer...

Ömrümün neredeyse elli yılını kendisini tanıyarak geçirdiğim Tunca'nın bazı kişilik özelliklerine gelince: Tunca nasıl biriydi.? Evet! Şimdi sıra bu sorunun cevabına geldi. Tunca önüne ne konulursa yiyen, sırtına ne bulursa giyen, bir dam altı olması kaydıyla her yerde yatabilen; dünyaya, yaşama dönük titizlikleri, istekleri, kaprisleri olmayan biriydi.. Hayatı hep zorluklarla geçti. Üç çocuklu bir memur babanın oğluydu. Babası gibi o da çabuk tepki gösterir, sinirleniverirdi. Ne var ki oldum olası okumaya, düşünmeye, sorup sorgulamaya meraklıydı. Ülke sorunları, onların çözümleri üzerinde konuşulduğunda heyecanlanır; gözleri ışıldar; konuştuğunda ses tonu değişiverirdi. İnanıklarından, doğru bildiklerinden, düşüncelerinden olduğu gibi bilimsel titizlikten, çalışmaktan da hiç mi hiç ödün vermedi. Beklediklerini karşısındakinde bulamazsa hatır gönül dinlemeden eleştirirdi.

Son yüz yüze görüşmemiz İstanbul'da Yapı Kredi Bankası'nın düzenlediği Divan Edebiyatı Sempozyumu'nda oldu. O zaman hastaydı. Daha sonra bir araya hiç gelemedik. Telefon etmekten hoşlanmazdı. Arada ben telefon ediyordum ama hastalığını hatırlatmamak için sağlık durumunu hiç soramıyordum. İsterse kendisi bir şeyler söylüyordu.

Şimdi elimde bir kitabı var. *Nev'izade Atâyi ve Hamsesi*. Elimdeki kitabının, *Nev'i-zâde Atâyi ve Hamse'si* adlı doçentlik çalışmasının ilk sayfasını çeviriyorum. Sayfanın üst köşesinde pek de işlek olmayan el yazısıyla yazılmış bir cümle :"**Sevgili Mine'ye çocukluğumuzun, gençliğimizin, ileri gençliğimizin bütün hatıralarıyla.. Tunca, 21.11.1993**". Evet! Çocukluğumuzun, gençliğimizin, ileri gençliğimizin bütün hatıralarıyla, yaşadığım kadar bende yaşayacak olan Sevgili Tunca. Huzur içinde uyu. Ruhun şad olsun...

28 Nisan 2007/ Adana